

Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko! (Mt 5,10)

„Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko! Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!” (Mt 5 10-12). Tko su progonjeni zbog pravednosti? To su ljudi izvrgnuti patnji zbog svoga života, jer slijede Isusov nauk i norme ponašanja i tome ostaju vjerni. Kršćanina će morati računati s činjenicom, ukoliko želi nasljedovati Krista, da će ga nerazumijevanje, progonstva, ignoriranje, protivljenje, zadesiti, kao i njegova Učitelja - Krista.

Tako Petar u svojoj poslanici kaže: *„...Morali (vi) i trpjeti zbog svoje pravednosti, blago vama!”* (1 Pt 3,14). Dakle, u progonstvu se pokazuje kako imamo priliku dokazati svoju podobnost za nebesko kraljevstvo. I premda je patnja progona na djelu, ona je prožeta blaženstvom. Pravednost svakako spada u temelje ljudskoga življenja.

Dok su se u prvom blaženstvu svega razbaštinili oni koji su svojom voljom to učinili, u ovom blaženstvu riječ je o onima koji su silom razbaštinjeni i uskraćeno im je pravo na slobodu. Ljudi koji donose dobro čovjeku i čovječanstvu, obnovitelji struktura življenja, objavitelji Božjih novosti su uvijek bili na udaru te zbog pravde progonjeni. Oni koji se zauzimaju za prava čovjeka, koja mu dolaze od Boga, su progonjeni zbog svog istinskog humanizma, čovječnosti, nesebičnosti i dobrote. Također su zbog pravde progonjeni i oni koji vjeruju da je konačna pravda na strani Božjoj. Tu svakako možemo spomenuti utemeljitelje redova. Oni su ostali vjerni onome što im je Bog u srcu objavio i nisu se dali slomiti, premda su nerijetko bili progonjeni i od najbližih. Npr. mnogima je malo poznato da su takve progone trpjeli: Sv. Franjo, Sv. Ivan od Križa, Sv. Terezija Avilska, ali i mnogi drugi. Poseban nam je uzor u tome Sv. Pavao, ali i svi apostoli. No Božja ih je pravda potvrdila kroz Crkvu i kroz povijest, ali iznad svega kroz blaženu vječnost.

Petar govori o primjeru Krista Patnika: *„Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim. On koji grijeha ne učini nit mu usta prijeparu izustiše; on koji na uvredu nije uvredom uzvrćao i mučen nije prijeto, prepuštajući to Sucu pravednom; on koji u tijelu svom grijehe naše ponese na drvo da umrijevši grijesima pravednosti živimo; on čijom se modricom izliječiste...”* (1 Pt 2,21-24). Najveći dobročinitelj čovjeka i čovječanstva, Isus, završio je najsramočnijom smrću. U tome ga slijede i njegovi učenici, tj. oni koji radi njega umiru, a najveći su dobročinitelji čovječanstva. Netko reče: nekima je križ pokora, a nekima (tko može razumjeti neka razumije) je nagrada. To su oni koji pobjeđuju Kneza ovoga svijeta. Oni ga pobjeđuju Krvlju Jaganjčevom (pomoću Božjom) i svojim ljudskim udjelom (riječju svoga svjedočanstva). A to su svjedočanstava patnje pa i vlastite krvi. Takvi su najveći dobrotvori čovječanstva kojih svijet nije dostojan.

Pitajmo se gdje je tajna ovoga blaženstva? Tajna je u ljubavi i u jedinstvu s Kristom Patnikom. Možda to blaženstvo nije samo u jednom dahu predati svoj život mučiteljima, nego u svakodnevnom mučeništvu umiranja: sebi i svijetu. Često su smatrani luđacima svijeta, kao što to i kaže knjiga Mudrosti o pravednicima: *„...Očima se bezbožničkim čini da oni umiru i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća; i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru”* (Mudr 3,3-4). Duh Božji i duh ovoga svijeta ne mogu se pomiriti!

Možda ćemo najbolje iz Evandjelja shvatiti što znači biti čovjek progonjen radi pravednosti i unatoč tome ostati na Božjoj razini gledanja na stvarnost. Isus kaže: „... *Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju*“ (Lk 6,27). Misao na mučeništvo i spremnost posvjedočiti i životom za Krista, jest posljednji i najkonkretniji vrhunac blaženstava. Progonjeni zbog pravednosti često se mogu izjednačiti sa slugom Patnikom iz Izaijine knjige, premda je taj nevini patnik u pravom smislu riječi Isus.

Što je s onima koji su ozloglašeni i prognani zbog Krista? Prije svega to su bila dvanaestorica apostola, koji su bili proganjani već u vrijeme Isusova zemaljskog života a napose poslije njegova Uskrsnuća i poslanja Duha Svetoga. Sve oni koji zbog svoga vjerničkog djelovanja i pripadnosti Isusu podnose patnje, Kralj vječnosti (Isus) će ih u konačnici uvesti u radost koju im nitko neće moći oduzeti. Isus, kao onaj koji se potpuno oslonio na Oca, koji odražava Božju dobrotu i milosrđe prema svim ljudima, poziva nas na život blaženstava još ovdje na zemlji.

Progonstvo. Činjenica progonstva zbog pravednosti i Imena Isusova slijedi iz same naravi ovoga svijeta. Svijet ima svoja mjerila, zahtjeve i sudove. Tko se tom standardu protivi, svijet ga naprosto mrzi i progoni. Ljudi ovoga svijeta više vole tamu nego svjetlo, nečistoću nego čistoću, oholost nego poniznost, zato čine zla djela. Pod pojmom tijela shvaća se ranjena narav koja se izobličila pa stoga ne da mjesta Bogu i njegovu Zakonu. Tko dakle želi biti s Bogom i živjeti po njegovoj volji, taj mora doći u sukob sa svijetom, tj. mora biti progonjen. Normalna posljedica pristanka uz Krista i Njegov križ. Progonstvo se odnosi prije svega na naše duhovne vrednote. U mnogim nevoljama duh može biti očuvan slobodan i čist. Zato Isus govori da se njegovi učenici ne boje onih koji ubijaju tijelo, nego neka se čuvaju onog koji može ubiti i dušu i tijelo i sve strovaliti u pakao.

Obrana. Protiv progonstva postoje dvije vrste oružja: znanje i ponašanje.

1. Znanje. «*Budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama, ali blago i s poštovanjem, dobre savjesti, da oni koji ozloglašuju vaš dobar život u Kristu upravo onim budu postidjeni za što vas potvaraju. Ta, uspješnije je trpjeti, ako je to Božja volja, čineći dobro, nego čineći zlo*» (1 Pt 3,15). Petar upozorava vjernike da je potrebno steći određeno znanje i teologiju da bi se moglo odgovoriti onima koji izruguju kršćanski život. Odgovor pun poštovanja i blagosti može silno djelovati na protivnika da se postidi baš u onome što je drugome spočitavao. Zato je potrebno neprestano proučavanje i produblјivanje Svetog Pisma.

2. Ponašanje. «*Ljubljeni! Zaklinjem vas da se kao pridošlice i putnici klonite putenih želja koje vojuju protiv duše; življenje vaše među poganima neka bude uzorno da upravo ono za što vas potvaraju kao zločince, pošto promotre vaša dobra djela, proslave Boga u dan pohoda...da čineći dobro ušutkate neznanje bezumnika...* (1 Pt 2,11-17). Ovo je daleko jači dokaz od riječi. Druge možemo ušutkati vlastitim djelima. Valja se kloniti putenih želja i valja uvijek činiti dobro. Dva su motiva zbog čega se moramo čuvati tjelesnih želja i požuda:

Jer smo ovdje na zemlji samo pridošlice i stranci. Proživimo neko vrijeme i treba ići na Sud Božji. Ovo je ovdje samo vrijeme kušnje, tj. vrijeme u kojem se provjeravamo kakav stav imamo prema pohotama. Tko to pobijedi, čeka ga nagrada duhovnog užitka i raja.

Drugo, jer na ovome svijetu trebamo biti Božji. Naše dobro vladanje treba biti privlačno drugima da se približe Bogu!

No, unatoč i znanju i ponašanju često događa progonstvo. Progonstvo se događa zato što znamo odgovoriti i što se dobro ponašamo.

Obećanje. Progonjenima zbog pravednosti i Imena Isus obećaje osobite nagrade: kraljevstvo Božje, veliku plaću na nebesima. Prvo i zadnje blaženstvo imaju isto obećanje: kraljevstvo. Nitko od nas ne može zamisliti što je to. Možemo se samo oslanjati na Isusove riječi i vjerovati da je to nešto što beskrajno nadilazi naše progone. Sada je nebeski život skriven ljudskim očima kao što je djetetu u majčinoj utrobi skriven ovaj svijet.

Onima koji su ostali Bogu vjerni u progonstvima svijeta Bog je pripremio nešto što ljudsko oko nije vidjelo, uho nije čulo i što u ljudsko srce nije ušlo. A što je to? To je izvan dohvata ljudskog iskustva.

Vlč. Andrija Vrane

Pitanja:

1. Pitajmo se gdje je tajna ovoga blaženstva?
2. U kakvu se progonstvu trenutno nalazim: od strane unutarnjih pohota, od vanjskih neprijatelja, od svojih poznanika i prijatelja...?
3. Kad sam progonjen to i uočim i trpim. Uočavam li kad sam progonitelj?
4. Kakav je moj stav prema progonstvima općenito? Jesu li mi vlastita progonstva znak da me Bog ne voli? Ili se pomoću progona dižem na viši stupanj molitve, vjere, ljubavi i pouzdanja?
5. Koliko cijenim mučenike koji su zbog pravednosti trpjeli?
6. Imam li u vlastitom životu ili u životu bližnjih iskustvo blaženosti zbog trpljenja poradi pravednosti?
7. Razumijem li zašto su oni koji trpe zbog pravednosti najveći dobrotvori čovječanstva?